

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félvre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyv-
nyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénze-
küldendők.

A küzdelem iránya.

A politikai élet kezd ismét élénkülni. A Lloyd-épület klubhelyiségét, esténként sokan látogatják, a miniszterek nagyfontosságú tanácskozásokban állapítják meg a közeli teendők sorrendjét s nemsokára, Tisza Kálmán és Apponyi Albert gróf nagyjelentőségű nyilatkozatokat fognak tenni a politikai szituációról, rövid három hét múlva pedig újból megnyílnak a parlament kapui s így hamarosan benne leszünk a parlamenti küzdelmek hullámozó árában. Hogy az őszi ülésszak nem fog oly simán lefolyni, mint a paktumos éra óta lefolyt ülésszakok, az körülbelül biztosra vehető, de a kik azt hiszik, hogy az őszzel összeülő parlament ismét nagy viharoknak és turbulens jeleneteknek lesz a színhelyre, azok alighanem tévednek. A válaszlatok közelsége óvatosságra inti a honatyákat s ha lesznek is sokan, akik a fenmaradó időt hazabeszélésre fogják felhasználni, általában mégis csak óvakodni fognak attól, hogy zajosabb, obstrukciós jelenetekkel magukra ne vonják polgártársaiknak, illetőleg választóiknak a figyelmét.

Az obstrukciót az ország józan közvéleménye sohasem helyeselte s ha Bánffy annak idején a ház felosztatásával appellál az ország választóihoz, az obstrukciót bizonyára kemény leczkében részesülnek vala annak idején.

Az ország mai gazdasági helyzetében pedig a nemzet haragja valósággal elementáris erővel fordulna azok ellen, akik az ország idejét és vagyonát ily áldatlan küzdelmekre akarnák elfecsérelni.

Beavatott oldalról egyébként épp a napokban az a hír kelt szárnyra, hogy a paktum megállapodásai továbbra is biztosítják a parlamenti békét, mivel annak idején a pártközi megállapodás alapján a tanácskozások rendje és nyugalma nemcsak egy-két ülőszakra, hanem, ennek a mostani parlamentnek még hátralevő egész idejére biztosított. Nem ismerjük a részleteit ennek a pártközi megállapodásnak, de akár megfelel-ez a hír a valóságnak, akár csak jámbor óhajnak akar a kifejezője lenni, annyi mindenesetre bizonyosnak látszik, hogy a parlamenti tárgyalások rendes lefolyása, egyes inezindensektől eltekintve, biztosítottnak tekinthető. De nemcsak, hogy nem lesznek tulságosan zajosak ezek a tárgyalások, a tünetek után indulva azt is mernők állítani, hogy a meginduló parlamenti vitatkozások minden érdekesség híján lesznek.

Egy ízben már utaltunk arra a — mondjuk — sajnos körülményre, hogy az obstrukció leszerelése óta, talán éppen a beállott hosszas nyugalom következtében figyelme elfordult a képviselőháztól s mivel nemcsak a parlamenti élet színtelensége, de a pártoknak parlamenten kívüli szereplése sem nyújtott okot az intenzív

érdeklődésre, az a tulságos feszerő, az a nagymennyiségű elektricitás, mely az obstrukció idején a parlament és pártokat örökös izgatottságban tartotta, áttérőldött a társadalom organizmusában, amelynek szervei azóta állandóan ezen erjesztő erő hatására állanak. Ha meg akarjuk tehát ismerni a jövő küzdelem irányát, akkor szorgos tanulmányozás tárgyává kell tegyük a társadalmi organizmus ez idő szerinti működését.

Meg vagyunk arról győződve, hogy Apponyi is meg Tisza is nagyérdekű beszédekben fogják tárgyalni a politikai szituációt s valószínű, hogy hallani fogunk ebben a tárgyban sok okos beszédet a legközelebb összeülő parlamentben is, de már előre kijelentjük, hogy dacára annak a nagy tiszteletnek, melylyel az illusztris két szónok személye iránt viseltetünk, nem nagy súlyt helyezünk ezekre a beszédekre, mert sajnos, az ország helyzete ma olyan, hogy a legszebb beszédekkel sem segíthetünk már rajta. Valószínű, hogy Tisza is, meg Apponyi is a legjobb intenczióktól vezéreltetve beszédjükben oda fognak konkludálni, amire Láng Lajos is konkludált nagybányai beszédében, hogy a jövő feladatait tekintve, a multa rá kell borítani a feledés fátyolát s még a legnagyobb önmegtagadás árán is biztosítani kell a szabadelvűpárt fenmaradását és egységét.

De ép azok a nagy nemzeti és di-

TÁRGZA.

Azaz asszony.

Irta: Zala Ernő.

Csodálatosan éles szeme volt annak az asszonynak: meglátott mindent kerék e világban. Ha a cseléd elesett két szem szilvát a kézi kosárból, csak ránézett először a gyümölcsre, azután a torkos cselédre és attól a mélységes mély tekintettől megzúdult a terhelt lelkiismeret és égő pir alakjában ült ki az arcra. Akkor elmosolyodott az asszony finoman, alig láthatólag és rátette alabastrom kezét a bűnös vállára és megbocsátott neki.

Mert szeretett ő megbocsátani nagyon. Mindent észrevett és mindent megbocsátott. A kereskedőnek, hogy becsapta egy méter selyemszalag erejéig, a fodrászának, hogy négy szál haját tépett kiaranyos fűrtől egyszerre, az urának hogy csak reggel felé vetődött haza a mulatóhelyekről, ahol az ő pénzét prédálta.

Mit csináltál egész éjjel? Dolgod volt azt mondd? A saját érdekben tetted, azt mondd? Dehogy Kari, dehogy. Mulattál, játszottál vesztetél. Kevesebb megint száz forinttal, kétszáz forinttal mit tudom én, mennyivel! Nem ültem a hátad mögött, itt könyököltem az ablakon mostanáig és néztem a függönyön keresztül a szürke alkonyt, a fekete éjszakát, a piros hajnalt. Álmos vagy ugye? Dideregg! Tán meg is hűltél. Eredj aludni, no nem

háborgatlak, míg magadtól nem ébredsz. Hiszen nem teszed többet. Nem élet az. Megigéred ugye?

A férfi igent bólintott részeg fejével és betántorgott a hálószobába. A küszöbön megállott, belé fogózott az ajtófélfába és nézte a feleségét hűlén, merev szemekkel, mintha eszébe jutott volna valami, amit nem képes megmondani. Milyen szép vagy! Motyogta és ölelésre terjesztette karjait. És azaz asszony megcsókolta a kipattogzott, borizú ajkakat, lefektette az urát, ő maga meg az ottománra dőlt és hallgatta az utcáról felható kocsizörejt és nézte a remegő fénykavikákat, miket a szomszéd ház ablaka vetett a falra. Hallgatta, nézte, miglen beléfájdult a feje, akkor elaludt.

Aztán ketten aludtak a tágas, nagy szobákban kábult, fojtogató álmot és nem tudtak semmit a zajos, a fényes világról.

Déltájt fölébredt a férfi és kiment az asszonyához. Csiklandozó tavaszi verőfény beragyogta a szobát és lebegő porszemékből hidat formált az ablak párkányától a padlóig. Az asszony ott pihent az ottománon egy feje alá gyűrt esikpée párnán. Habos pongyolája alól elő-elő villant a bőr vakító fehérsége.

És a férfinak e pillanatban olyan képtelenségnek tűnt fel a tulajdon helyzete, hogy szinte bele-szédült. Az illattal, ragyogással teli szoba, benne az a gyönyörű teremtsé, akinek szenvedésre termelt fehér lelkét megejtették az ő semmitmondó kék szeméi. Eszébe jutott a mult: a szivarfüstös hivatal-

szoba, a vignettás nagy könyvek, a piros rubrikák, a lélekölő munka közelségtől álmok kincsről, gazdagságról. Nem volt közöttük ez a puha meleg otthon... Kakasülő helyett páholy, omnibus helyett fiakker és azután, azután egy megfordított világ, melynek napjai a lobogu-lángu kandaláberek, amelyben zene szól és a röpködő legyezők szele csóko-ja fel a festékek vegyes gyöngyöző izzadtságát. Asztal alá ivott ezimborák, akik baleknek esufolták őt eddig-élé és akiket a sárga földig fog szidni a princípá-lisuk, amiért dühöngenek a pezsgőzéstől.

Ez volt az álom.

A lidércnyomásos álmot alvó szép asszony a valóság.

Eljött és világgá szórta a halomszám heverő, boldogsággal hitegető szelvényeket, sorsjegyeket és körülvezte helyettük imádottját azzal a transcendentális, mély szerelemmel, melyre csak a realizmus kellő közepén született idealisták képesek s a mely érzékes is, eszményi is, aszerint, amint pillanatonként ilyen né, vagy olyanná formálja egyhang, szó, mozdulat.

Hanem annak nem kellett a rabság, akár dohány füst lebegett a börtöne levegőjében, akár chypre-parfüm. Tette magát, mintha boldog volna, pedig csak gyáva volt: félt, hogy eljátsza az asszony kegyeit, — s amint leszállt az alkony és az ablak alatt kigyúlt a gázlámpa fénye, lopva, csalfa ürügyekkel odahagyta a puha meleg fészket, ment abba a világba, melyből másnap már nem emlékezett

nasztikus érdekek, melyek a guvernementális pártnak uralomban való tartását olyannyira indokolják, teszük egyúttal szükségessé és indokoltá, hogy azok a elemek, melyek a párt egységét veszélyeztik avagy éppen kockáztatják, kiküszöböltesse pártból, avagy legalább is teljesen téttlenségre szoríttassanak.

A kormány is ismeri ezeket a retrográd irányzatokat, de a kormány azt hiszi, hogy könnyebben küzdhet ellenük, ha az ő szemei előtt, a kormánypárt körletében gyakorolhatja azokkal szemben a kellő ellenőrzést. A kormánynak e taktikai magatartását a tulzók oda magyarázzák, hogy kellő erélyt nem akar kifejteni a fenyegetett liberálisizmus védelmére, sőt némelyek még magának Széll Kálmánnak a liberálisizmusát is kétségben merik vonni. Nos, ez egyszerűen ostobaság, mert föltenni Széll Kálmánról, a Deáktradíciók őrzőjéről, hogy hűtlen lett a liberálisizmushoz, ép oly alaptalan, mint a mily együgyű ráfogás.

A Széll-kormány liberálisizmusában nem szabad kétkednünk, mert e kabinet tagjai kivétel nélkül kipróbált hívei a szabadelvű eszméknek, de tán inkább megközelítjük az igazságot, ha abbéli aggodalmunknak adunk kifejezést, hogy a Széll-kormány ama törekvése, hogy a retrográd irányzatot annak a szabadelvűpártba való beékelésével akarja ártalmatlanná tenni, nem fog célhoz vezetni. Ez az irányzat ma már sokkal mélyebb gyökeket vert a magyar társadalom organizmusában, semmint azt a liberálisizmus hálójában elfogni és abban megfojtani lehetne.

A szabadelvűpártnak, igénytelen véleményünk szerint, nem extenzív térfoglalásra, hanem belső megerősödésre, tisztulásra, erkölcsi eprációra van szüksége, annál is inkább, mivel a liberálisizmusnak csak mostanától fogva kell igazán betölteni nagy hivatását.

Az egyházpolitikai küzdelmekről eltekintve alig volt újabbkori parlamenti életünkben oly időszak, a melyben a liberálisizmusnak tulajdonképpen programjáért kellett volna küzdenie. A párt ugyan elejétől fogva a szabadelvűség lobogója alatt indult harcra, de mivel parlamenti és politikai harcainak tulnyomó részben közjogi kérdések körül forogtak, a pártok is inkább közjogi szempontok szerint sem mint a liberálisizmus, konzervativizmus avagy klerikalizmus eszméje közé csoportosultak.

A fuzióval, illetőleg a nemzeti pártnak a szabadelvűpártba való belépésével ez a helyzet teljesen megváltozott. A nemzeti pártnak letűnésével a közjogi kérdések is letűntek a napirendről. Igaz, hogy a függetlenségi pártok ma is a régi közjogi alapon állanak, de mivel álláspontjuk ortodox volta teljesen megfosztja a párt közjogi programját az aktuálitás jellegétől, bizvást mondhatjuk, hogy ha csak az osztrák viszonyok fejlődése fejtetőre nem állít minden józan számítást, a közjogi kérdések ezentúl már csak alárendelt jelentőségű szerepet fognak játszani a parlamenti tárgyalások folyamán.

A politikai küzdelem porondján a közjogi kérdések helyébe a gazdasági érdekek fognak ütköző felekként felvonnulni. Agrarizmus és merkantilizmus, ezek azok a jelszavak, melyek háttérbe szorítják a közjogi problémákat. De ne gondolja ám senki sem, hogy ebben a küzdelemben a föld és a mezőgazdaság, avagy az ipar és kereskedelem legitem jogaiért, folyik a küzdelem, oh dehogy is! ha ezekért folya a küzdelem, agráriusok és merkantilisták már rég megértették volna egymást, és belátták volna, hogy nem egymás gyengítésére, hanem ellenkezőleg egymás támogatására kell a gazdasági organizmus egész tevékenységét irányítani.

Hanem igenis látjuk, hogy a történelmi alapon fejlődött nagyvagyon harcra száll a modern tőkével, a mely nélkül pedig sem a mezőgazdaságot fölvirágoztatni, sem pedig egy kulturális eszkatonai államnak a szükségleteit fedezni ma már nem lehet. Hogy a régibb multu feudális vagyonnak ez ellenséges állásfoglalása cselekvésre készíti bü csatlósait: a klerikalizmust, és a társadalmi előítéleteket, azon mi nem csodálkozunk, hanem igenis ezek a jelenségek gondolkodóba ejtenek bennünket a magyar közélet további iránya és alakulási tendenciája iránt.

Lehet, hogy tulsötéten látjuk a helyzetet, de hazafias kötelességünknek tartottuk úgy megrajzolni a szituációt, a hogy mi azt tényleg látjuk és csak örülni fogunk annak, ha a jövő alakulásai megfognak bennünket győzni aggodalmaink alaptalanságáról.

Veritas.

Harczrahívás Magyarország ellen.

(P—C.) Ha a „Linzer Tagblatt“ mögött nemi legbefolyásosabb klerikális eszmőfőzők állnának, kiknek mérges főztétől Ausztria népei már oly gyakran elrontották magukat és a legtöbbször annyira, hogy csak nehezen lehetett őket megmenteni, — most is csak az őt megillető figyelemre nem méltatással ajándékoznók meg azt a lapot, mely kizárólag csak golyvás hülyéknek képes némi kedvtelést nyújtani. Most azonban, mint látszik, mások vándorságából kellett ragout főznie, most — úgy látszik — azt a bosszúságot tükrözi vissza, melyet az osztrák klerikálisok, de főképen a „katholikus néppárt“, az osztrák parlament feloszlata miatt éreznek. És habár e párt vezetői: a felső-ausztriai tartományi marschall-helyettes és egy ifjan elmúlt kereskedelmi miniszter, nem képesek is szellemileg különösen imponálni, — a párt maga a leggyesegesebben a legszigorubbán szervezett párt Ausztriában, protektorainak sora a kulturától távol fekvő faluban lakó heczekáplánnal kezdődik és éppen nem végződik a feudális nemesség családí vagdalatában és a püspökök dísztermében. Ezért ragadjuk meg most a „Linzer Tagblatt“ nyilatkozatát, mely választási parolának a Széll Kálmán elleni harcot hirdeti, mert Széll „a liberálisizmus javára az osztrák ügyekbe avatkozik“.

Tehát valami tisztességesebb, becsületesebb most sem jut eszükbe ezeknek az embereknek? Tehát ne azért legyenek a választások, hogy általuk a parlament új életre ébredjen, hogy Ausztria népei munkaképes képviselőt nyerjenek, nem, — hanem harc legyen és csaták, melyeket a liberálisizmus ellen harcolnak, de nem az osztrák ellen, hanem a magyar liberálisizmus ellen; holott mindaz, amit Ausztria és a monarchia száz év óta katonai vereségekben, kulturális és gazdasági veszteségekben szenvedett, a reakció, a liberálisizmus elleni harc eredménye volt. És most arra a vakmerőségre vetemednek ezek a hatalomra öröklő éhes, földi javak és örökök után epedő szenteskedők, hogy a magyar politikát osztrák ügyekbe való avatkozással vádolják, holott csak néhány évvel ezelőtt éppen magyar politikusok voltak kénytelenek tiltakozni az ő beavatkozásuk ellen tisztán magyar ügyekbe, melyet egy nuntius és ehhez tulságosan alkalmazkodó egyik közös miniszter által iparkodtak gyakorolni. Ők beszélnek beavatkozásról, kik a legfrivolabb ürügyek alatt folyton más felekezetek lelkiismereti és vallási ügykörébe avatkoznak; ők, kiknek az a tendenciájuk, hogy az egyház részére állami ügyekben a beavatkozás jogát biztosítsák: ők, kik közül az egyik ezivakodó vivókakast, a szerajevói érseket, épp most stigmatizálta a korona; ők képmutatóskodnak és beszélnek szemfogatva magyar beavatkozásról, holott egész törekvésük nyiltan oda irányul, hogy az osztrák választások részére általuk kiadott jelszó által befolyást nyerjenek a jövő magyar országgyűlési választások kialakulására. Nekik vannak szövetségeik Magyarországon, a néppárt, melyet bátoritanak segítségükről és támogatásukról biztosítanak.

egyébre, csak a muzsika bugó hangjaira, a kaszírno mosolyára a chartreuse füzöld csillogására.

Egyszerre csak fölnyiltak a selymes pillák: fölébredt az asszony. Az ura meg összereszt, mint valami bűnös.

És azután együtt voltak aláboruló alkonyatig és elhittették egymással, hogy boldogok

Hanem mikor beült a szobába a tavaszest szürkülete, megszólalt Kari félénken, fátyolozott hangom.

— Kisétálok egy kicsit Mariette. Az asszony pedig azt mondta rá egyszerűen, közönyösen:

— Veled megyek én is.

És elmentek együtt. A férfi nem mert ellenkezni, nem merte máshová vezetni a feleségét, mikor azt megparancsolta neki, hogy „oda, ahová rendszeren szoktál járni“ — félt, hogy egyszerre csak rászólna az az asszony.

— Ugyan hiszen nem jó helyen járunk! Hová gondolsz?

A kávéház üvegajtaja előtt összeszedte minden bátorságát és azt mondta a feleségének kinos, kérlelő hangom.

— Nem fordulnának vissza Mariette?

Felelt az asszony:

— Miért? hiszen mulatni akarok. És azután fázom is már, Benn meleg lesz.

Többet nem mert ellent mondani. Beléptek. Léghuzam volt, esőrpöblő zajjal csapódott be utánuk az ajtó, mindenki feléjük tekintett, míg a cigány megavarodva a hirtelen beállt ayugalomtól, sivitó hangokat csalt ki hegedűjéből. Letelepédtek egy

asztalhoz, az asszony fagyosan mosolygott a feléje néző kíváncsiszodók szemébe és biztatta urát:

— Igyál Kari, igyál!

— Az pedig megértette, hogy neki most olyan valamit kell művelnie, ami némiképp érthetővé teszi Mariette előtt az éjszakázásokat.

— Pinczér, a sakkot!

Egy szögletben megpillantotta Ruzsát a sánta ozimfestőt, azt elhozta partnernek.

Előbb azonban odafordult a feleségéhez.

— Nem fogod magad unni Mariette?

— Oh dehogy, debogy — kacagott az asszony.

— Hiszen értek én a sakkhoz is.

És ott maradtak a fojtó párakkal teli légkörben és lesték egymás arcának minden mozdulatát. Ruzsa a harmadik parthé vége felé már csaknem elaludt és nem volt rábirható semmiképp, hogy még egy negyedikebe is befogjon. Elbueszott mély hajlongások közepett és kitámaszkodott az ajtón.

Azzal magukra maradtak megint. Végig nézték az ujságokat, nevettek az élelapok tréfáin erőltetett rekedt nevetéssel és nem mozdultak volna a helyükről egy világot sem. Kari billárdozott, kártyázott, kifogyott lassanként mindenből és még mindig nem akart hajnalodni. Végre is lekonygkolt a marványasztalra és nézett a Mariette szemeközé vigyorogva, kihívóan. Várta mikor vágja az arcába, hogy no hát mulass, mulass! Tedd azt, amit mások! Mi bajod? A szíve színültig volt valami gyáva ideges haraggal: érezte, hogy nem bírja már soká.

(Vége köv.)

A siker, melyet Ausztrián elérhetnek, most még édes keveset érdekel bennünket, jól lehet nekünk is fájnak a sebek, melyeket hazájukon ejtettek. Lehet, hogy a halálos ellenségek, a nemzetiségek, elcsábítatva a czéltől, melyhez törekedniök kellett, éppen Magyarország ellen találkozni fognak, mint Badeni és Thun alatt történt, és ismét fittyt hánynak a kötelességeknek, melyekkel a monarchiának tartoznak; hisz ő Felsőge maga sem tudott kedvező prognoszt felállítani a legközelebbi jövő számára. Az eredmény reájuk nézve Magyarországon csak keserű csalódás lehet. Bizonyítva a legmélyebb szomorúsággal tapasztalták a magyar kereszténység kilenczszáz esztendő ünnepé alkalmával, mint áll a lakosság minden rétege a szabadelvűség mögött, tehát Széll Kálmán mögött is, kinek a szabadelvűség politikája a magyar nemzet politikája is. Ez a nemzet folyton megújuló elismerésben adja tudtul, mily szilárd elhatározottsággal, őszinte esodálattal ragaszkodik az ő vezetéséhez, mily örömmel méltányolja az ő okos, óvatos és erélyes rendszabályait s megvan győződve, hogy ő csak Magyarország érdekeit, egyebet nem törekszik a legkorrektebb módon megvédeni. A harc Széll ellen tehát annyi, mint a harc Magyarország ellen. Üzelmek s áskálódások által Ausztriában csak egyet érhetnek el: hogy a mértékadó magyar politikusoknak azt az intencióját, hogy az 1867. kiegyezést lehetőleg érintetlenül fentartsák, Magyarországon alulról fogják megingatni azzal a nyomással, hogy az Ausztriával való érintkezési pontok lehetőleg kevésbítsenek.

Népszerűség!

Népszerűség! Ez a legujabb jelszó.

Nem válogatva az eszközökben, nem riadva vissza anyagi áldozatoktól sem, csak hogy „népszerűsége” tehessen szert a mi „állandó” országgyűlési képviselő jelöltünk: Molnár Józsiás ur. Mert bizony nagy lelki fájdalmakat okoz az neki, hogy ő, a ki éveken keresztül minden idejét, erejét, tehetségét arra szenteli, hogy városunk közönségét „elvei” követésére hódítsa és mégis midőn elérkezik ama bizonyos kritikás nap: a választások napja, minden igyekezete daczára kisebbségben marad. Hanem nem fog az mindig úgy történni (?) szentül meg van győződve arról Józsiás ur és elvarátai s ezen meggyőződésüket nem is mulasztják el uton-útfélen hirdetni s ha állításuk ellenére mégis akadna olyan ember, a ki azt kétségbe merné vonni, nem késnek röktön megfosztani azt még a magyar névtől is.

Népszerűségének megszerzéséhez egyik hathatós eszközét látja abban is, hogy díszes kertjét a közönség sétáló helyévé engedte át és mivel városunk közönsége mindez ideig „sétatérrel” nem rendelkezik, vasárnaponként meglehetősen szép számú közönség szokta hallgatni a kertjében játszó Szőke Pista zenekarát. Hozzájárul a közönség vonzásához még azon körülmény is, hogy mivel Józsiás ur a szőlőtermelést nagyban üzi, (mert hát bor csak kell a választásra) a sétáló közönségnek saját termésű szőlőjét, borát és gyümölcseit a legkészségesebben bocsátja rendelkezésére.

És ha ezek daczára mégis be találna következni a szomoru vég, elérkeznék a bukás órája, azon esetben csak egy jó tanácsot adhatok Józsiás urnak és ez az:

„A malomipar felvirágoztatása érdekében országgyűlési képviselet nélkül is tud annyi buzgalmat kifejteni, mintha képviselő volna és így kár érte a fáradozás.”

—s—e.

CSARNOK.

Jámbor Estány Egyházi levele a szerkesztőhöz.

— 172 —

Térs Szerkesztő Ur!

Kétféle dolog vagy, mit semmiféle rendű és rangu ember nem tud kikerülni, ugymint az nátha és az kongresszus; ha az ember egy kűs czugot

kap, prűszköl s ha pedéglen nem menjen úgy az dőga, az mint szeretné, eszve trombitálja kollegáit s eselekszik kongresszust. Kipanaszolja ott buját-baját, egy kicsit szidja az téns guberniumot, met hogy ő legyen oka ez földön levő minden bajnak, az mán eezzer bizonyos s mikor az kongresszus mindegyik tagja jól kiszidta s italcossal jól megszitta magát, megfordítyák az dőgot s egy szép alázatos istancziában megkérlik az kormányt, hogy valami letteféle-képen segíjtene rejtők, met ha példának okáért az hivatalos uraknak kevés az fizecsesége, vagy az gabonának pinesen ára, vagy az botosnak nem kel az portékája s ezétt emelotes házat nem építhet, vagy pedéglen nem isznak az emberek elegendő bort, ez mind ojjan nyomoruság, mejjen csupán csak az téns gubernium tud segíjteni. Minden eddég megesett eszve gyülekezések között azomban az szóra legeslegérdemesebb azon kongresszus, mejjet az koresomárosok s kávéházások együttesen tartának a napokban. Nem tudván hirtelennyiben még körülbelől se megmondani, hogy az nagy kívánság mián hány szároz kortyot nyeltem el, mig elolvastam az ujság lapokból, hogy hány ezer éveg jó féle italost küdöttek az gyülekezetnek az koresomárosok, hogy torkikot nedvesítsék, nehegy azok a sok szónoklat miatt kiszárodgyanak. Nohát, vót es látottya az sok italosnak, ojjan szépen beszéltek az vendéglős urak, hogy mindegyik kitett vóna egy-egy követet. Elmondották, hogy nekik iskola kell, hogy műelődgyenk. Hejjesen, csinájjon az téns gubernium a n s l a g a k a d é m i á t, mejben tanítódjanak meg az koresomáros tanonezok, hogy miképen kelljen az rossz borból jó bort eselekedni s mi módon kelljen az hordóból az vén aszszony olajos korsóját csinálni, mejből az mese szerint akármenynyét vettenek es ki, mindéig tele vót. Megtaníthatnák ott arra es az tanulókat, hogy mi az jó izlés, met mint hallom az koresomárosok most aszongyák, hogy azétt nem tötik teli az féllitrás és litrás évegeket, met mivelhogy az izléstelenül néz ki, de mán az egészen izléses dolog, hogy az egész litra bor árát megveszik. Ha osztán ijjen akadémiáját végzett koresomárosok lesznek, boldog lesz az egész ország, de addég es, miglen ezen boldogság bekövetkeznék, az eszve gyülekezés czélarányosnak látná, hogy az téns gubernium rendelné meg az haza minden pógárának, hogy taresa honfiui kötelességének minden napon legalább egy litra bort elfogyasztani, mivel megvayon irval, hogy borban van az igazság, s ha minden magyarban naponta egy litra igazság benne szorul, nem csak az szent haza, hanem az vendéglősök es jól megbódognak.

Mű kántor komámval igazándi meleg szeretettel és érdeklődéssel szenneltük azérdemes kongresszus ténykedéseit s irigyeltük az elfogyasztott temérdek italost, de azétt aszt kívánnjuk, hogy a koresomárosok sokáig éljenek s tölesék meg ezután az évegeket az éveg nyakok legvégső határáig.

Kárbahágó, 1900. szept. 16.

Marattam

tisztelettel és becsülettel:

Jámbor Estány,

egyházi és harangkezelő.

Irodalom.

Előfizetési felhívás a „Pillangó” társadalmi és művészeti élezlapra. Élezlap, melynek Magyarországon nincsen párja, mely nem a politika mezején keresi a humor tárgyát, a mely nem a pikantéria forrásából meríti közleményeit, mely nem hant személyeket, a melynek egyedüli czélja az, hogy mulattasson, összehordva a társadalom derűs jeleneteit, olykor-olykor tollhegyre szurva egy-egy félszogséget is, hogy okuljon rajta az, a kit illet. A „Pillangó” a család lapja. Apa, anya bátran kezébe adhatják a lapot serdülőkeknek és a kicsinyeknek is. Nincs benne semmi, a mi megmátelyez, számüzve van hasábjairól a kétértelműség. A „Pillangó” illusztrációi vetelkednek a külföld hasonló kiadványaival és minden szalon díszét képezik. A „Pillangó” előfizetési ára: egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyedévre 3 korona. Legezőlszerűbb postautalvánnyal előfizetni. A „Pillangó” kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Kerepesi-ut 69. sz. Ingyen küld mutatványszámot mindenkinek, a ki erre felszólítja egy levelezőlap útján.

Ujdonságok.

— **Időjárás.** Szeptember első fele szokatlan hidegekkel lépett fel, mely csak az utóbbi napokban enyhült meg, de azért az éjjelek rendkívül hűvösök s a hőmérő minden éjjel megközelíti a fagypontot. E hó 21-én lesz az éj-nap egyenlőség s ezzel beköszönt az ősz is.

— **Bodó Péter vége.** Ennek a hirhedt nevű gonosztevőnek lelkét temérdek bűn terheli szezekért alaposan még is bűnhődött, mert életének java részét fegyházban töltötte el. Rettegott nevét a hír már régen szárnyaira vette s megyénk bűnkrónikájában emelkedett alakban nőtte ki magát. Sok esztendei raboskodás után nem régen került ki a fegyházból, de azután is kisebb-nagyobb bajai valának a hatóságokkal. Végre a nem bottal s nem börtönnel büntető végzet utólérte. E hó 18-án éjjel a csendőrdőjrat Lemhényben portyázásra indult, s e közben Bodó Pétert lopáson érte. A kitanult ravasz gonosztevő elkövette azt az ügyetlenséget, hogy szaladni kezdett s a csendőrök felszólítása daczára sem állott meg. Egyik csendőr utána szaladt s mivel ismételt felhívás daczára sem állott meg, szuronyával átszurta. A mint értesültünk a szurony áthatolt az egész testen s valószínűleg halált fog előidézni. Ésezzel vége szakad az a romantikus rabló élet, mely évtizedek alatt annyit beszéltetett magáról.

— **Kepe és harang.** A kézdívasárhelyi egyházi tanács elhatározta, hogy miképen a régi jövő világban történt s a mint faluhelyeken most is szokás harangkongatással figyelmeztetik a hívőket minden szombat délután, hogy kiki vigye be a képjét. Ezen ősi izü határozatról csak annyiban kívánunk foglalkozni, hogy a közönséget előre figyelmeztetjük, hogy a szombat délutáni harangszó semmi veszélyt nem fog jelenteni.

— **Közgyűlés.** Kézdi-Vásárhely város képviselő testülete f. hó 26-án d. e. 10 órakor tartja meg rendes őszi közgyűlését.

— **Adomány.** Molnár Bálint vörösvári postamester a Rudolf-kórházat meglátogatván, ezen alkalommal 10 koronát adott intézetünknek. Szíves adományáért ezen uton mondunk hálás köszönetet. Kézdi-Vásárhelyt, 1900. szeptember hó 18-án. Br. Szentkereszty Stephanis, elnök. Dobay János, igazgató.

— **Figyelmeztetés.** Most az őszi vetés idején, régi szokásunkhoz híven, felhívjuk a közönség figyelmét a Mauthner Ödön magkereskedésére. Ez az egyetlen régi, honnan mindig kifogástalan s mindig csiraképes magokat szerezhetünk be, akár gazdaságunk, akár virágos kertünk számára.

— **A játékkártyák és a pénzügyminiszter.** Ujabb időben olyan játékkártyák kerültek forgalomba, melyeket az előállító gyáros nem moshatóknak nyilvánított, holott a megejtett szakvizsgálat kiderítette, hogy bizonyos mázzal levén bevonva, színeiknek a nedvesség iránt való érzékenysége daczára minden akadály nélkül ismételtelen is tisztíthatók. Ez a tisztítás aként történik, hogy a szóban forgó kártyákat faggyuval gyöngén bekenet gyapjukendővel megdörzsölik s aztán földlennel (ugynevett federweiss-el) behintett hasonló kendővel letörlik. Ez az eljárás könnyen érthető okokból nem kerülte ki a pénzügyminiszter figyelmét. Sietett is tudomására hozni a pénzügyi közegeknek, hogy az ily módon kikészített kártyák moshatóknak tekintendők és a magasabb illetéktétel alá vonandók.

— **Szerkesztői üzenet.** Székely Huszár. Ha úgy tetszik, talán ne bizgossuk ezt a jelentéktelen dolgot. A másik kettő már meg volt írva. Köszönjük. Szíves üdvözlét.

A háromszékvármegyei legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagoknak 1901-ik évre szóló névjegyzéke.

1. Gr. Nemes János nagybirtokos (Hidvég) 6087 korona 02 fillér. 2. Nagy Ferencz szeszgyáros (Kézdi-Vásárhely) 2637 korona 18 fillér. 3. M. Seethal Ferencz nagybirtokos (Szentivánlaborfalva) 2271 korona 28 fillér. 4. Bóldi Tivadar nagybirtokos (Bodola) 2201 korona 99 fillér. 5. Gróf Mikes Ármin nagybirtokos (Zabola) 2161 korona 79 fillér. 6. Dr. Künnle

Tivadar ügyvéd (S.-Szt-György) 1882 korona 40 fillér, ügyvédi oklevél. 7. Dr. Bodor Tivadar ügyvéd (Sepsi-Szentgyörgy) 1873 korona 22 fillér, ügyvédi oklevél. 8. Br. Szentkereszt Zsigmond törvényszéki elnök (Kolozsvar) 1869 korona 80 fillér, bíró oklevél. 9. Damokos János földbirtokos (Alsó-Csernát) 1741 korona 58 fillér. 10. Bárány Szentkereszt Béla nagybirtokos (Árkos) 1698 korona 97 fillér. 11. Gróf Mikes Zsigmond nagybirtokos (Bodok) 1616 korona 36 fillér. 12. Zathureczky Gyula nagybirtokos (Baróth) 1473 korona 97 fillér. 13. Temesváry János földbirtokos (Uzon) 1452 korona 39 fillér. 14. Id. Tóth István szeszgyáros (K.-Vásárhely) 1379 korona 03 fillér. 15. Deák András kereskedő (S.-Szt-György) 1375 korona 76 fillér, iparkamarai tag. 16. Dr. Székely György orsz. gyűl. képviselő (Kilyén) 1310 K. 62 fillér, tudori oklevél. 17. Antos József ügyvéd (Baróth) 1214 korona 99 fillér, ügyvédi oklevél. 18. Kovács Károly ügyvéd (Dálnok) 1209 korona 48 fillér, ügyvédi oklevél. 19. Kókósy Károly ügyvéd (Kézdi-Vásárhely) 1200 korona 52 fillér, ügyvédi oklevél. 20. Kovács Ferenc gyógyszerész (Kézdi-Vásárhely) 1187 korona 08 fillér, gyógyszerészi oklevél. 21. Welnreiter György szeszgyáros. (Kézdi-Vásárhely) 1186 korona 44 fillér. 22. Papp János járásbírói albiró (Sepsi-Szentgyörgy) 1149 korona 88 fillér, bírói oklevél. 23. Gyárfás László főügyész (Kolozsvar) 1094 korona 24 fillér, bírói oklevél. 24. Bogdán Emil birtokos (Köröspak) 1079 korona 06 fillér. 25. Nagy János ny. miniszteri tanácsos (Szotyor) 1073 korona, mérnöki oklevél.

(Vége köv.)

Apróságok.

— A „Pillangó” e heti számából. —

Az iskolából.

Tanító: (magyarázva) S nagy erővel folyta harez mindkét részről, midőn birtelen egy szózat hangzott Mayer ne vigyorgjon folyton!

Gyöngéd czélzás.

Szoba ur: Ugyebár kérem, ön tagja az állatvédő egyesületnek?

Szoba asszony: Eltalálta, de hát honnan tudja?

Szoba ur: Az éjjel vettem észre!

Naivitás

— Orvos ur kérem, künn az előszobában van egy siketnéma ember, aki azt mondja, hogy önnel beszélni szeretne.

A kis művész.

Margitka: (kiegy gyászindulót hall felkiált) Oh! ez semmi, ezt én is tudom, még pedigsokkal gyorsabban is játszani!

Nem elég.

Pista: Hurrá . . . Éljen . . . leégett az iskola!

Jani: Mit ér az? a tanító nem égett el!

Indoklás.

Alkalmazott: Főnök ur bátorkodom 14 napi szabadságot kérni üdülés czéljából.

Főnök: Micsoda? Hiszen alig egy hónapja három héttig beteg volt; hát nem üdült akkor eleget?

Kavicsok.

Nagyon resteljük, ha azt mondják, hogy az Ősapánk négykézü állat volt . . . Hát még Ő hogyan pirulna ha látná, hogy az unokái jó része megcsuszó-mászó.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Alólírt kinyilvánítom, hogy folyó év augusztus 17-én Hoffmann Lukácsné asszony vendéglőjében mondott beszédemmel sem az ev. ref. Dalkört, mint erkölcsi testületet, sem annak egyes tagjait megsérteni nem volt szándékom. S ha mégis ezen beszédemet sértő kifejezéseknek minősítették, akkor ezen szavaimat visszavonom és sajnálatomat fejezem ki fölötte.

K.-Vásárhely, 1900. szept. 19-én.
Csizsár Áron.

*) Az e rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK.

571—1900. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság 1900. évi V. 391. számú végzése következtében Dr. Balogh Vendel ügyvéd által képviselt Robei és társa czég javára márkosfalvi Forró Albert és társa ellen 498 kor. 58 fil. s jár. erejéig 1895. évi november hó 5-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján foglalt és 2580 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Koós Andrásnál, lovak, bivalyok, szekerek sertések, ökrök, 30 hektó törökbúza; Forró Albertnél, ökrök, lovak, sertések, 40 hektó törökbúza, gyapjufésülő gép, triórrosta nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság 1900. évi V. 391. számú végzése folytán 898 kor. 58 fil. tökekövetetés, ennek 1895. évi augusztus hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltó-díj és eddig összesen 100 kor. 30 fil.-ben biróilag már megállapított költségek erejéig Márkosfalván a helyszínen leendő eszközlésére 1900. évi szeptember hó 22-dik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1900. évi augusztus hó 23 napján.

(107. 1—1.) Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

692—1900. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság 1900. évi V. 200. számú végzése következtében Dr. Balogh Vendel ügyvéd által képviselt Lakos Nándor javára, márkosfalvi Forró Albert ellen 300 kor. s jár. erejéig 1900. évi július hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján foglalt és 1220 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lovak, vasas lószekér, 25 drb féléves sertés, 3 drb hizó sertés, két drb mángorló gép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbíróság 1900. évi V. 200. számú végzése folytán 300 kor. tökekövetetés, ennek 1899. évi december hó 15-ik napjától járó 6% kamatai 1/8% váltó-díj és eddig összesen 73 kor. 30 fil.-ben biróilag már megállapított költségek erejéig Márkosfalván a helyszínen leendő eszközlésére 1900. évi szeptember hó 22-ik napja délelőtti folytatólag határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhely, 1900. évi aug. hó 23-dik napján.

(108. 1—1.) Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi Rudolf-kórházhoz

50—60 öl tűzifa

szükséges. Eladási ajánlatok Dobay János igazgatóhoz intézendők.

Kézdi-Vásárhely, 1900. szept. 18.

(109. 1—1.)

Az igazgatóság.

Kiadó lakás.

Két szépen bebutorozott szoba nálam kiadó. Bérlő azonnal beköltözködéhetik. Esetleg mindkét szoba butor nélkül is kiadható.
Kapusi István.

104. 3—3.)

Háromszék vármegye alispánjától.

Szám: 19501/1900.

Hirdetmény.

Háromszék vármegye igazoló választmánya az 1901-ik évi megállapított legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagoknak névjegyzékét velem kihirdetés végett másolatban közölte.

Az 1886. évi XXI. t.-cz. 28. §-a rendelkezései értelmében közzé teszem, hogy a névjegyzék a vármegye házánál folyó hó 14-ől közszemlére kifüggesztetett s az ellen a kitételtől számított 15 nap alatt az állandó bíráló választmányhoz ezimzendő s hozzám beadandó felebezésnek van helye.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1900. évi szeptember hó 17-én.

Szentiványi Miklós,

(110. 1—1.)

alispán.

BUTOR

készpénzfizetés mellett jutányos áron beszerezhető:

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

butorraktárában

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél K.-Vásárhelyt.